

Volodymyr Kivlyuk, Mykola Tkach, Anatolii Loishyn, Yuri Gannenko (2019) Udoskonalennya osvithnoyi diyal'nosti z metoyu rozvytku systemy lohistyky u Zbroynykh Sylakh Ukrainy, [Improvement of educational activities in order to develop the logistics system of the Armed forces of Ukraine]. *Social development & Security*. 9(6), 112 – 124.
DOI: <http://doi.org/10.33445/sds.2019.9.6.9>

Удосконалення освітньої діяльності з метою розвитку системи логістики у Збройних Силах України

Володимир Кивлюк*, Микола Ткач**, Анатолій Лойшин***, Юрій Ганненко****

* Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
пр-кт Повітрофлотський, 28, м. Київ, 03049, Україна,
e-mail: yugans@ukr.net,
к.е.н., доцент,
професор кафедри тилового забезпечення.

** Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
пр-кт Повітрофлотський, 28, м. Київ, 03049, Україна,
e-mail: nyck1985@ukr.net,
к т.н.,
Начальник кафедри оборонного менеджменту.

*** Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
пр-кт Повітрофлотський, 28, м. Київ, 03049, Україна,
e-mail: aloishyn@gmail.com,
Ад'юнкт кафедри економіки та фінансового забезпечення.

**** Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського,
пр-кт Повітрофлотський, 28, м. Київ, 03049, Україна,
e-mail: yugans@ukr.net,
Ад'юнкт кафедри тилового забезпечення.



Article history:

Received: November 15, 2019
1st Revision: December 22, 2019
Accepted: December 30, 2019

Анотація: Проблеми створення та застосування для Збройних Сил України логістики, як системи управління матеріальними потоками висуває першочергові завдання організації ефективної підготовки фахівців логістики для військ (сил) Збройних Сил України, визначення і забезпечення випереджувального розвитку логістичної здатності майбутніх офіцерів і молодших спеціалістів матеріального, технічного, транспортного та медичного забезпечення, торговельного, побутового, квартирної інфраструктурного та фінансового задоволення потреб військ (сил).

У статті авторами розглянуто систему логістики країни НАТО, здійснено аналіз ряду складових підготовки і сертифікації кваліфікованих спеціалістів з логістики, проведено пошук шляхів адаптації їх навиків до застосування у військовій сфері в умовах інтеграції ЗС України з НАТО. Обґрунтовано необхідність впровадження підготовки фахівців з логістики у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та на дано рекомендації щодо їхньої підготовки.

Ключові слова: логістика, освітня діяльність, фахівці з логістики, система забезпечення, Збройні Сили.

1. Постановка проблеми

1.1. Новизна дослідження.

В умовах глобалізації світова економічна криза породжує нестабільність в економіці практично кожної країни. Найбільш відчутно це стосується країн з перехідною економікою, де процеси становлення ринкових відносин знаходяться на стадії формування та адаптації до стандартів світового співтовариства. Непроста економічна ситуація в Україні ставить перед керівництвом Збройних Сил (ЗС) задачу підтримання на належному рівні всебічного забезпечення військ (сил). Пошук нових кардинальних рішень управління логістичними процесами в ЗС і в цілому силах оборони, обґрунтування їх стратегічної місії у зближенні з країнами членами НАТО, розробка нових стандартів взаємовідносин між державами – далеко не весь спектр компетенції кваліфікованого логіста. Успішність та ефективність системи забезпечення ЗС будуть у значній мірі залежати від готовності того чи іншого виду забезпечення працювати за міжнародними стандартами НАТО. У цьому аспекті логістика може і повинна відіграти провідну стратегічну роль. Однією з основних проблем сучасної логістики у військовій сфері є підготовка та сертифікація спеціалістів, рівень знань яких би відповідав європейським стандартам. Практика показує, що логістичному персоналу ЗС бракує фундаментальних знань та навиків побудови і оптимізації процесів для логістичних взаємовідносин з країнами учасницями НАТО. Саме складністю та високим рівнем вимог до професійної підготовки логістів можна в деякій мірі пояснити відсутність чіткого порозуміння в логістичних процесах між країнами. Виникнення в нашій державі такої проблеми пов'язано з відсутністю загальнонаціонального органу логістики, який би став основою для розвитку логістики в Україні, а військова сфера не має економічних важелів щоб самостійно вирішувати питання забезпечення матеріальними ресурсами потреб ЗС.

Протягом останніх років в Україні розвивається підготовка професійних кадрів з логістики у стінах вищих навчальних закладів нашої країни. У 2017 році Міністерство освіти і науки України, завдяки засіданню Технічного комітету стандартизації 183 «Логістика, експедирування та управління ланцюгами постачання», винесло на громадське обговорення проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», який передбачає включення до названого переліку спеціальності 078 «Логістика та управління ланцюгами постачання» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Але не в усіх вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти впроваджено підготовку фахівців з логістики.

Важливою проблемою також є:

відсутність національної стратегії розвитку логістики, нерозуміння стратегічної ролі логістики в інноваційному розвитку економіки;

проблеми підготовки висококваліфікованих фахівців для процедур поставок, як наслідок здійснюється підміна понять щодо формулювань функції логістики;

відсутність національної системи стандартизації (сертифікації) професійної компетенції фахівців для логістики і управління ланцюгами постачання;

недооцінка важливості професійної компетентності операційного персоналу і менеджменту усіх рівнів у сфері логістики.

1.2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Аналіз досліджень [3–5] показує, що системі логістики присвячена низка робіт, які в свій час зробили вагомий внесок у розвиток теорії військової науки. Однак, аналіз раніше запропонованих досліджень свідчить про те, що вони розглядали логістичне забезпечення, як вид забезпечення, а не як освітній і науковий процес, який в сучасних умовах може суттєво вплинути на формування єдиної ефективної системи логістики за стандартами НАТО. Саме тому, існуючі напрацювання у наявному вигляді не можуть бути використані у повному обсязі для дослідження системи логістики, але можуть бути обрані за основу для подальшого удосконалення.

1.3. Постановка завдання

Метою статті є вивчення і аналіз ряду складових підготовки і сертифікації кваліфікованих спеціалістів з логістики рівня передових країн світу, пошук шляхів адаптації їх навиків до застосування у військовій сфері в умовах інтеграції ЗС України з НАТО.

Потребує впровадження підготовки фахівців з логістики у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти (далі ВВНЗ та ВНП ЗВО).

2. Виклад основного матеріалу

Логіст це спеціаліст, що управляє товарними, інформаційними, фінансовими потоками з метою оптимізації витрат і збільшення економічних показників.

Логістика це управління матеріальними, інформаційними і людськими потоками на основі їх оптимізації (мінімізації затрат). Логістика з точки зору науковця це методологія розробки раціональних методів управління матеріальними і інформаційними потоками, направлених на їх оптимізацію. З позиції практики логістика це інструмент раціональної організації поточкових процесів з мінімальними затратами трудових і матеріальних ресурсів.

З огляду практичного застосування логістика це вибір найбільш ефективного, порівнюючи з існуючим, варіанту забезпечення необхідного товару, відповідної якості, потрібної кількості, своєчасно, у відповідному місті з мінімальними затратами на основі наскрізної організаційно-аналітичної оптимізації.

У державному класифікаторі професій [7] є дві первинні посади з логістики: посади здійснювалася підготовка кадрів у системі вищої освіти за спеціальністю 030607 «Логістика» в напрямку «Менеджмент». На посаду логіста можуть

претендувати як випускники за спеціальністю «Логістика», так і випускники за спеціальністю «Транспортні системи».

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 [8] затверджено новий «Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», і в цьому переліку спеціальність «Логістика» відсутня. Вона «розчинилася» у спеціальності «Менеджмент». На сьогодні у ВВНЗ та ВНП ЗВО можуть готувати менеджерів з логістики як спеціалізацію в менеджменті або інженерів-логістів як спеціалізацію в транспортних технологіях.

На думку авторів, виключення спеціальності «Логістика» із зазначеної постанови призведе до низки серйозних наслідків, серед яких наступні:

будь-яка спеціалізація означає, що кількість спеціальних курсів (предметів) визначається за залишковим принципом, тобто, в першу чергу, будуть вивчатися загальноосвітні та фундаментальні дисципліни, потім – загальноекономічні і загально-управлінські або загальні, технічні і транспортні. І лише залишковий ліміт навчального часу буде виділено на вивчення логістичних курсів, але цього недостатньо для підготовки висококваліфікованих фахівців, рівень компетентності яких повинен відповідати міжнародним стандартам;

в Україні ринок логістичних послуг тільки формується – триває процес сегментування даного ринку і розширюється сфера діяльності комплексних логістичних операторів рівня 3PL і 4PL, у ЗС України на сьогоднішній день логістика сприймається, як вид матеріально-технічного забезпечення і не в повній мірі адаптована до стандартів НАТО;

відсутність окремої спеціальності не дозволяє створити, як в цілому в Україні так і у військовій сфері єдину багатоступеневу систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації логістичного персоналу, починаючи від кваліфікованих спеціалістів і закінчуючи топ-менеджерами компаній і докторами наук.

На думку авторів, в ЗС України та в цілому у секторі безпеки і оборони потрібно розвивати професійно-технічну освіту і готувати кваліфікований персонал для організації логістичних функцій, сучасної системи всебічного забезпечення, кур'єрської доставки та ін. Потрібна цілісна система підвищення кваліфікації логістичного персоналу, яка б відповідала стандартам професійних компетенцій, рекомендованих Європейською логістичною асоціацією та НАТО. Збройним Силам України потрібні дослідники та консультанти в сфері логістики і управління ланцюгами постачання.

Головна відмінність підготовки професійних логістів це поєднання різногалузевих знань і, фактично, інженерно-економічної підготовки. Логістика являє собою логістичні послуги, що вимагає певних інженерних знань і умінь, таких як: техніко-технологічного забезпечення переміщення та зберігання товарів, інфраструктури і видів транспорту, тари і упаковки, інформаційних технологій, систем прийняття рішень, галузевої специфіки та ін. Логістика ж як вид економічної діяльності вимагає економічних, нормативно-правових та організаційно-управлінських навичок.

З одного боку, випускник ВВНЗ та ВВП ЗВО повинен знати і розуміти правила перевезень вантажів всіма видами транспорту, митні процедури, системи складування товарів і управління запасами, організацію виробництва продукції, організацію поставок сировини і дистрибуції готової продукції, сучасні стратегії управління ланцюгами поставок, сучасні інформаційно-комунікаційні технології та ін. «Інженерний» підхід дозволяє оптимізувати ланцюжки поставок в режимі реального часу і забезпечувати істотну економію логістичних витрат, виграти за термінами доставки, гарантію надійності та безпеки. З іншого боку, це менеджер, який координує логістичну діяльність на будь-якому рівні (стратегічному, оперативному чи тактичному) і співпрацює з будь-якими структурами (постачальниками, перевізниками, посередниками), керує людьми і процесами, здатний знаходити оптимальні рішення і економити час, ресурси, гроші, генерувати і впроваджувати інновації, і в цілому підвищувати спроможності сил і засобів у забезпеченні військ (сил) при виконанні ними завдань.

Виходячи з вище викладеного існує потреба у підготовці магістра (фахівця) зі спеціальності «Логістика» за досвідом передових країн світу.

В розвинених країнах світу розроблені та введені єдині стандарти компетентності спеціалістів в галузі логістики (надалі – Стандарти). Це зроблено з наступною метою:

- прийняття країнами єдиних логістичних стандартів компетентності;
- визнання узагальнених вимог до спеціалістів у сфері логістики;
- підвищення мобільності навиків логістичного персоналу;
- створення нормативної та інформативної бази, автоматизації документообігу;

подальшого вдосконалення і розвитку цих стандартів країнами-учасницями НАТО.

Наприклад в Європі робота проводилась Науковим комітетом і робочою групою по стандартизації Європейського сертифікаційного комітету (ECBL), комітетами та групами Європейської логістичної асоціації (ELA). Доцільно зауважити, що ECBL є незалежною організацією, яка включає в себе на добровільній основі європейські країни, які в епоху глобалізації вирішили користуватися єдиними стандартами компетенції в галузі логістики (управління ланцюгами поставок). У Стандартах також узагальнені основна термінологія та поняття логістики, як органу управління системами забезпечення, вони затверджені Науковою радою ELA у вигляді додатків. Розроблений збірник «Стандартів компетентності з логістики та управління ланцюгами поставок» став основним нормативним документом по забезпеченню виконання процедур європейської сертифікації спеціалістів з логістики. Запропонована нова система стандартів і вимог до компетентності логістів робить процедуру атестації ECBL ще більш об'єктивною, правомірною і надійною. Ще одною їх характерною особливістю є врахування бурхливого розвитку концепції і технологій по управлінню мережами поставок (Supply Chain Management – SCM) та у зв'язку з цим, суттєве розширення меж використання знань і навиків з SCM у практичній роботі. Для прикладу розглянемо подальше вдосконалення назв (аббревіатур) усіх

трьох рівнів європейських стандартів сертифікації спеціалістів з логістики [3] (див. табл.).

Таблиця. Рівні компетентності європейських стандартів сертифікації з логістики

Рівень компетентності			Для якого персоналу призначені
Назва оригіналу	Скорочена назва	Переклад	
Supervisory Operational level	ElogSO	операційний логіст військової ланки	персонал військового рівня управління логістичними процесами і видами діяльності, у тому числі: замовленнями, запасами, складуванням, транспортуванням, тощо.
Senior level	ElogSE	старший логіст оперативної ланки	менеджери, які займаються плануванням та координацією різних компонентів логістичної системи; координатори логістичного процесу в функціональних сферах органів військового управління і компонентах мережевої структури ланцюгів поставок; інспектори, аудитори, менеджери органів військового управління логістики.
Strategic level	ElogST	головний логіст стратегічного рівня	старші менеджери, спеціалісти із значним досвідом роботи в галузі логістики або управління ланцюжками поставок (стратегічні менеджери); керівники стратегічного рівня, які виконують посадові обов'язки головного логіста стратегічного рівня.

На сьогоднішній день будь-які взаємовідносини, як на глобальному так і на місцевому рівнях формуються під впливом жорстокої конкуренції, постійних кризових явищ, що відбуваються в Україні, а для ЗС існують виклики протистоянню ведення гібридної війни на території України сусідньою державою. Такі постійні зміни в економічному житті країни викликають необхідність підготовки спеціалістів у сфері логістики, оскільки для досягнення вагомих результатів у здійсненні господарчої (підприємницької) діяльності вже не є достатнім використання лише економічних підходів, слід застосовувати сучасні прогресивні методи управління поточними процесами. Саме для цього і покликаний військовий логіст, і саме такі фахівці потрібні в оборонній галузі України.

Сучасний стан розвитку ЗС та зміни в соціально-економічному житті держави зумовлюють особливі вимоги до закладів вищої освіти, що здійснюють професійну підготовку майбутніх фахівців з логістики, а саме:

юриспруденції законів та інших нормативно правових актів, що регламентують логістичну діяльність;

спеціалізовані концептуальні знання професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема, у контексті науково-дослідницької роботи;

сучасні підходи, методичні інструменти оцінювання та оптимізації ефективності функціонування логістичних систем;

здатність використовувати математичний апарат для освоєння теоретичних основ і практичного використання методів логістичних досліджень;

здатність використовувати професійні знання, уміння й навички для аналізування, оцінювання і проектування логістичних процесів та систем;

здатність критичного осмислення функціонування міжнародних логістичних систем;

навички прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребують застосування нових підходів та прогнозування;

навички з міжнародних стандартів логістичної системи з урахуванням перспективи вступу в НАТО, знання особливостей міжнародних перевезень;

вміння реалізувати концепції логістичного планування та управління транспортними процесами, стійкого функціонування і розвитку транспортної інфраструктури, оволодіти технологією руху матеріальних потоків та основними принципами логістичного управління, оцінити роботу сучасних терміналів та економічну ефективність;

навички застосування набутих знань до використання у міжнародній логістичній діяльності в глобальному та регіональному вимірі, визначення місця та завдання України у світовій та європейській транспортно-логістичній інтеграції, координування міжнародних матеріальних потоків;

вимоги до оформлення транспортної, складської і фінансової документації;

володіння принципами прогнозування і планування в логістиці;

знання основ бухгалтерського обліку, методів планування запасів і управління ними;

навички здійснення реєстрації, обліку та контролю логістичних витрат;

навички проведення логістичного аудиту діяльності Збройних Сил (сил оборони);

використання міжнародних правових стандартів в процесі організації логістичної діяльності;

уміння забезпечувати підхід до управління якістю в логістичній системі;

загальні уміння та навички з логічного мислення;

уміння на основі інформаційних технологій розробляти достатню кількість альтернативних варіантів рішень;

уміння проводити моніторинг змін у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах, щоб забезпечувати правомочність рішень;

навички виконання професійної діяльності у відповідності до стандартів НАТО.

Особливо актуальними на сьогоднішній день є знання міжнародних правил INCOTERMS, CGP та ISO, оскільки ЗС України співпрацюють з партнерами НАТО.

Особисті якості – перш за все, це відмінні аналітичні здібності, нестандартне мислення, здатність знаходити вихід із форс-мажорних обставин, стійкість до підвищених навантажень за браком часу, відповідальність, уважність до деталей. Логіст повинен володіти відмінними комунікативними навичками, оскільки

робота передбачає взаємодію з людьми на різних рівнях, із митними органами, а також з державними структурами, які мають безпосереднє відношення до перевезення. Також логіст обов'язково повинен володіти організаторськими здібностями, координувати роботу своїх підлеглих. Не менш важливу роль відіграють такі якості, як наполегливість, цілеспрямованість, вміння швидко орієнтуватися та адаптуватися за обставин, що змінюються і, звичайно, велика працездатність та мобільність. Рівень володіння іноземними мовами є особливим пунктом менеджера з логістики. В НАТО обов'язковими є усне і письмове (вільне) володіння англійською мовою, оскільки логісту доводиться співпрацювати із закордонними клієнтами чи партнерами. Додатковими перевагами є знання й інших мов. Логіст також має бути впевненим користувачем ПК (MS Office, Internet), розбиратись в GPS моніторингу, володіти спеціальними програмами логістики НАТО, які базуються на автоматизації процесів, таких як: облік та рух військового майна, забезпечення військ (сил) всім необхідним, управління підрозділами та частинами безпосереднього підпорядкування та багатьох інших, які об'єднані у єдину автоматизовану систему за допомогою програмного забезпечення – LOGFAS – функціональні області логістики, LOGBASE – логістична база даних, ADAMS – розгортання та перевезення, ACROSS – оптимізації ресурсів, LOGREP – звітування з логістики.

Таким чином, здійснивши вивчення та аналіз передового міжнародного досвіду підготовки кваліфікованих логістів та українських реалій, можна викласти наступні узагальнення:

1. За умов розвитку інтеграційних процесів попит на логістичний сервіс у ЗС України (силах оборони) буде зростати пропорційно підвищенню вимог міжнародного рівня до стандартів НАТО, а відповідно зростатимуть і вимоги до логістичного персоналу в плані постійного удосконалення знань та навиків.

2. Забезпечення кваліфікованими кадрами логістів міжнародного рівня у ЗС України (силах оборони) позитивно вплине на ефективне функціонування та конкурентоспроможність на світовій арені.

Можна зробити висновок, що діяльність фахівців з логістики охоплює досить широке коло питань, починаючи від управління потоковими процесами та закінчуючи формуванням стратегічних рішень, які впливають на підвищення боєздатності військ (сил) та подальший розвиток системи забезпечення сил оборони в цілому. Тому логісти наразі є дуже затребуваними не тільки у ЗС, а і в цілому в секторі безпеки та оборони України.

Згідно до Конституції України, Стратегії національної безпеки України та Воєнної доктрини України – задекларовано вступ України до Організації Північноатлантичного договору, тому перед ЗС України поставлені завдання щодо набуття спроможностей для виконання спільних завдань в операціях та їх забезпечення.

Створення єдиної системи логістики, відповідно до перспективної моделі ЗС України та інших силових структур оборони з урахуванням реальних і потенційних загроз у воєнній сфері, фінансово-економічних спроможностей держави та стандартів НАТО, вимагає запровадження підготовки військових фахівців логістики з вищою освітою. Саме тому, для підготовки фахівців з

логістики для ЗС України, як в системі освіти так і в системі підготовки, виникає необхідність формування кафедри логістики.

Аналіз удосконалення системи підготовки військових фахівців в ВВНЗ та ВНП ЗВО дозволяє стверджувати, що завдання кафедри логістики матимуть достатньо широкий спектр, що в свою чергу пов'язано з наступним:

з необхідністю впровадження підготовки фахівців логістики оперативного (стратегічного) рівня з вищою освітою;

з необхідністю вивчення слухачами всіх спеціальностей та спеціалізацій сучасних тенденцій реформування системи забезпечення ЗС України відповідно до стандартів НАТО;

з відсутністю фахівців логістики тактичного рівня та необхідністю підготовки фахівців логістики оперативного рівня з початкового рівня, з числа офіцерів інших спеціальностей, які не мали справи з системою забезпечення при виконанні своїх обов'язків за посадою.

Підготовка висококваліфікованих фахівців з логістики сьогодні є стратегічно важливим завданням для України. Якісна фахова підготовка логістів дозволить країні стати важливою частиною глобальної системи економічних процесів, руху товарообороту, як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку, реалізувати транзитний потенціал. У військовій справі висококваліфіковані фахівці логістики спроможні будуть знайти шляхи вирішення проблем щодо якісного, своєчасного та повного задоволення потреб військ (сил) при виконанні ними завдань за призначенням. На сьогодні стан логістики України є на не достатньому рівні, що підтверджують дослідження Всесвітнього банку. Згідно з якими по індексу логістичної ефективності у 2018 році Україна зайняла 66-е місце серед 160 країн [9].

Система підвищення кваліфікації, підготовки і перепідготовки персоналу служб логістики, як основна частина бази логістичних знань, повинна враховувати в загальному випадку три рівня управління логістикою в системі забезпечення [2]:

1) «Топ-менеджмент» – вищий управлінський персонал, наприклад, заступник командувача (головного управління) з логістики, начальник управління, відділу (служби) логістики;

2) «Середній рівень» – середній управлінський персонал – керівники структурних підрозділів відділу (служби) логістики, логістичні менеджери середньої ланки, аналітики, провідні логістичні менеджери та ін.;

3) «Операційний рівень» – нижчий лінійно-функціональний персонал служб логістики військових частин (об'єднаних центрів, арсеналів та баз) [3].

Високі вимоги, що пред'являються сьогодні до логіста (особливо 1 і 2 рівня ієрархії управління), до їхнього рівня професійних знань в області логістики і SCM, вмінню координувати роботу суміжних служб, інтегрувати логістичну діяльність в межах всього ланцюга поставок, обумовлюють необхідність формування багатоступеневої корпоративної структури підготовки і перепідготовки логістів.

3. Висновки і перспективи подальших досліджень

Отже, у зв'язку з інтеграцією України до НАТО виникає гостра необхідність у якісній підготовці фахівців з логістики для потреб ЗС України, що в свою чергу можливе тільки за умови створення профільної кафедри. Оскільки фахівці з логістики повинні мати компетенції на тактичному, оперативному та стратегічному рівнях, то базою для створення кафедри логістики може бути Національний університету оборони України імені Івана Черняхівського, а здійснювати підготовку за напрямками кафедри у майбутньому доцільно за наступними напрямками:

1. Підготовка військових фахівців з питань логістики на курсі вищого керівного складу стратегічного рівня L-4 в рамках дисципліни – «Основи застосування логістики у військах (силах) при виконанні ними завдань за призначенням», у модулі – «Застосування сил оборони для стримування та відсічі повномасштабної збройної агресії», в обсязі 2 кредитів *ECTS* (60 навчальних годин).

2. Підготовку військових фахівців з питань логістики на курсі офіцерів об'єднаних штабів оперативного рівня L-3 здійснювати в рамках дисципліни «Основи логістики військ (сил)» у наступних модулях: «Планування операції (бою)»; «Планування та ведення операції (бою)»; «Основи забезпечення операції (бою)», в обсязі 3 кредитів *ECTS* (90 навчальних годин).

3. Підготовку військових фахівців з питань логістики на командно-штабному курсі тактичного рівня L-2 здійснювати в рамках дисципліни «Основи логістики військ (сил)» у модулях: «Повсякденна діяльність ЗС України»; «Бойове застосування та управління діями військових частин», в обсязі 3 кредитів *ECTS* (90 навчальних годин).

4. Підготовку військових фахівців логістики на командно-штабному курсі тактичного рівня L-2 здійснювати в рамках дисциплін: «Основи логістики військ (сил)»; «Планування всебічного забезпечення військових частин (оперативно-тактичних угруповань) військ»; «Постачання матеріальних засобів та обслуговування»; «Перевезення та транспортування»; «Інфраструктурне забезпечення військ». Обсяг навчальних дисциплін – 10 кредитів *ECTS* (300 навчальних годин).

5. Підготовку військових фахівців з питань логістики у магістратурі (стратегічний рівень) здійснювати у рамках об'єднаної підготовки зі спеціальності «Державне військове управління» або «Стратегічне керівництво у секторі безпеки та оборони» у модулях: «Основи стратегічного планування»; «Основи оборонного планування кафедрою викладати дисципліну»; «Основи логістики військ (сил) в операціях», у обсязі 2 кредитів *ECTS* (60 навчальних годин).

6. Підготовку військових фахівців з питань логістики у магістратурі (оперативний рівень) здійснювати у рамках спеціальності 254 – «Забезпечення військ (сил)», з відкриттям спеціалізації «Логістика військ (сил)», шляхом введення додаткового модуля «Логістика військ (сил)», до якого будуть

включені дисципліни за функціями логістики в кількості 20 кредитів *ECTS* (600 навчальних годин).

Орієнтовний зміст модулю організація логістики військ (сил) повинен включати:

«Основи логістики військ (сил) в операціях»;

«Застосування логістики в плануванні всебічного забезпечення військових частин (оперативно-тактичних угруповань) військ»;

«Логістика сил підтримки»;

7. Підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації – докторів філософії за напрямом кафедри продовжити здійснювати у рамках спеціальності 254 – «Забезпечення військ (сил)». Навчання проводити відповідно вимог Міністерства освіти та науки України (термін навчання – 4 роки, обсяг освітньо-наукової програми – 40 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи; блок фахових дисциплін – 12 кредитів *ECTS*).

Передбачити механізм стимулювання слухачів для поступового подальшого навчання в магістратурі та курсах лідерства шляхом зміни кадрової політики за формулою рівень навчання – відповідна посада, військове звання.

Author details (in Russian)

Совершенствование образовательной деятельности с целью развития системы логистики Вооруженных Сил Украины

Владимир Кивлюк * Николай Ткач **, Анатолий Лойшин *, Юрий Ганненко ******

** Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховського, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина, e-mail: yugans@ukr.net, к.э.н., доцент, профессор кафедры тылового обеспечения.*

*** Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховського, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина, e-mail: nysk1985@ukr.net, к т.н., Начальник кафедры оборонного менеджмента.*

**** Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховського, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина, e-mail: aloishyn@gmail.com, Адъюнкты кафедры экономики и финансового обеспечения.*

***** Национальный университет обороны Украины имени Ивана Черняховського, пр-кт Воздухофлотский, 28, г. Киев, 03049, Украина, e-mail: yugans@ukr.net, Адъюнкты кафедры тылового обеспечения.*

Аннотация: В статье авторами рассмотрена система логистики стран НАТО, осуществлен анализ ряда составляющих подготовки и сертификации квалифицированных специалистов по логистике, проведен поиск путей адаптации их навыков к применению в военной сфере в условиях интеграции ВС Украины с НАТО. Обоснована необходимость внедрения подготовки специалистов по логистике в высших военных учебных заведениях, военных учебных подразделениях высших учебных заведений и даны рекомендации по их подготовке.

Ключевые слова: логистика, образовательная деятельность, специалисты по логистике, система обеспечения, Вооруженные Силы.

Author details (in English)

Improvement of educational activities in order to develop the logistics system of the Armed forces of Ukraine

Volodymyr Kivlyuk *, Mykola Tkach **, Anatolii Loishyn *, Yuri Gannenko ******

** The National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi,
28, Vozduhoflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine,
e-mail: yugans@ukr.net,
candidate of economic sciences, associate professor,
Head of the Department of Logistics of the Air Force.*

*** The National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi,
28, Vozduhoflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine,
e-mail: nyck1985@ukr.net,
candidate of technical sciences,
Head of the Department Defence Management.*

**** The National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi,
28, Vozduhoflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine,
e-mail: aloishyn@gmail.com,
Post-graduate student.*

***** The National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi,
28, Vozduhoflotsky, ave, Kyiv, 03049, Ukraine,
e-mail: yugans@ukr.net,
Post-graduate student.*

Abstract: In the article, the authors considered the logistics system of the NATO countries, analyzed a number of components of the training and certification of qualified logistics specialists, searched for ways to adapt their skills to military applications in the context of Ukraine's integration with NATO. The necessity of introducing the training of logistics specialists in higher military educational institutions, military educational units of higher educational institutions is substantiated, and recommendations for their preparation are given.

Keywords: logistics, educational activities, logistics specialists, security system, Armed Forces.

Використана література

1. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 26.05.2015 р. №287/2015.
2. Воєнна доктрина України: Указ Президента України від 24.09.2015 р. № 555/2015.
3. Стратегічний оборонний бюлетень: Указ Президента України від 06.06. 2016 р. №240/2016.
4. Про затвердження Основних положень логістичного забезпечення Збройних Сил України: наказ Міністерства оборони України від 11.10.2016 року № 522.
5. Щелкунов В. І., Плужников Б. А. Стратегії матеріального забезпечення Збройних Сил України у сучасних умовах. *Наукова думка*. 2001. 280 с.
6. Доктрина об'єднаних сил НАТО АJP-01(D). Довідкові матеріали НУОУ. 2016. 130 с.
7. Класифікатор професій ДК 003:2010 URL: https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433 (дата звернення 27.12.2019).
8. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.05.2015 р. N 266. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP150266.html (дата звернення 27.12.2019).
9. Укрінформ. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2512019-svitovij-bank-viznav-ukrainu-odnieu-z-krasih-u-regioni-za-logistikou.html> (дата звернення 27.12.2019)

References

1. Stratehiya natsional'noyi bezpeky Ukrayiny: Ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 26.05.2015 №287/2015. [in Ukraine].
2. Voyenna doktryna Ukrayiny: Ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 24.09.2015 № 555/2015. [in Ukraine].
3. Stratehichnyy oboronnyy byuleten': Ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 06.06. 2016 №240/2016. [in Ukraine].
4. Pro zatverdzhennya Osnovnykh polozhen' lohistychnoho zabezpechennya Zbroynykh Syl Ukrayiny: nakaz Ministerstva oborony Ukrayiny vid 11.10.2016 № 522. [in Ukraine].
5. Shchyelkunov V.I., Pluzhnykov B.A. Stratehiyi material'noho zabezpechennya Zbroynykh Syl Ukrayiny u suchasnykh umovakh. *Naukovadumka*. 2001. 280 s. [in Ukraine].
6. Doktryna ob'yednanykh syl NATO AJP-01(D). Dovidkovi materialy NUOU. 2016. 130 s.
7. Klasyfikator profesiy DK 003:2010 URL: https://hrliga.com/index.php?module=norm_base&op=view&id=433 (data zvernennya 27.12.2019). [in Ukraine].
8. Pro zatverdzhennya pereliku haluzey znan' i spetsial'nostey, za yakymy zdiysnyuyet'sya pidhotovka zdobuvachiv vyshchoyi osvity: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayinyvid 29.05.2015 r. N 266. – URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP150266.html (datazvernennya 27.12.2019). [in Ukraine].
9. Ukrinform. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2512019-svitovij-bank-viznav-ukrainu-odnieu-z-krasih-u-regioni-za-logistikou.html> (data zvernennya 27.12.2019). [in Ukraine].



© 2019 by the authors; Social development & Security, Ukrainian. This is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CCBY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).